בא א טוש"ע א"ח סימן

יט סמג לאוין קיא (טוש"ט

אה"ע סימן סג סעיף א וטוש"ע י"ד סימן קלג

(סעיף א

תוםפות רי"ד

האי מסוכרייתא דנזייתא אסור להדוקה ביומא טבא ואפילו ר"ש מודה

בהא דאביי ורבא דאמרי תרוייהו מודה ר"ש בפסיק רישי' ולא ימות. פי'

המורה סתימת נקב גיגית

שמוציאים ממנו השכר וסותמים אותו בבלאי בגדים אסור להדוקה

כלל שמה שמשימים בנקב

י. שמוציא ממוו מיח או ייז

שאינו

. לא ללבנם ולא לקבל

. א״כ אמאי ליתסר. ור׳ נתן בעל הערוך פי׳

משום ר״ח ז״ל מטלית שמשימים על הגיגית

לסתום פי׳ (ומפרקת)

[ומהדקה] המטלית שם

וזהו פתרון יפה. דודאי

באותו המטלית קפיד אם

ממנו אסור משום מלבן

שדומה לסוחט בגדים

בברזא של חביות מתיר ו

נתן בפירוש מפני שהולך

תשרה. ל) ומה

ממנו משקה ולאיבוד

איסורי ביאה הל' יח

של סעיף יח: בב ב מיי׳ פ״ה בב ב מיי׳ פ״ה א) ש"א ("ג, כ) שכם קיא. בכורות כה. [ע"ש], ג) שבת קיא. עה. בכורות כה. בע"ש, גו שבת קלב. קמג. בכורות כה. קלב. קמג. בכורות כה. דו נדה יא: פריד, ה) [ערך שפר, א) [ערך של"ג דמלאכה אול לגופה אסור לר"ש. ביילה לל מיחל ליה כלל שדי הטסחא במשובת פריד, א) בד"א מ"א לגופה אסור לר"ש כפר, אול מיחל ליה כלל שדי הטסחא במשובת ביילה הול קו אול ב"א, א) בש"א בעם מיילה, א) [ע" מוק) שבת מול: ד"ה מיחסו,

מוסף רש"י

ט) שייך לע"ב,

מסוכריא דנזייתא נגל בורכין בברוא חבית של מרכין בברוא חבית של מרס מפני שאין הנקב שוה (שבת קיא.) ברום של חבית שכורכין סביבותיה נעורת של פשתן ומטלניות כדי שתסתום הנקב יפה (בכורות כה.). אסור להדוקה. ננקב משום להדוקה. סחיטה, ואע"ג דלא קא מכוין לסחוט, אלמא לא ס"ל כר"ש בדבר שאין . מתכוין (שבת קיא: וכעי״ז ימות. באומר אחחוך ראש בהמה זו בשבת ואיני רונה שתמות, דכיון דאי אפשר שלא תמות כמתכוין חשיב ליה, וכי אמרינן דבר שאין מתכוין מותר, כגון היכא דאפשר ליה בלא איסור, כגון גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריך, ואע"ג דאיכא למיחש דילמא עביד דחיכם נתיחש דינתם עביד חריך, כיון דלא מתכוין להכי ואפשר לגרירה בלא מיחייב. אבל היכי דודאי מודה (סובה לג:) דמהדק לה לא וכיון דמהדק לה לא אפשר לה בלא סחיטה מפטר מז כמו סחיטה (בכורות כה.). נותנין לה ארבעה לילות. לשמש, ואפילו רואה אמריען דס נמולים הוא (נדה סד:). עד שתחיה המכה. מכת בעילה, דכל זמן שתהא רואה דם מחמת תשמיש דם בתולים הוא (שם יא:). עד מוצאי שבת. והיל

או הלכה כר"ש. דמקלקל בחבורה חייב כיון דמימצי לומר הלכה כר" יהודה בדבר שאין מתכוין דאסור: בנהרדעא. מקומו של שמואל: וסימניך. שלא מעעה להחליף שמעתתא דבי רב לנהרדעא ודנהרדעא לדבי רב: אלו מקילין לעצמן. דבי רב שלריכים לעשות כדברי רבן לדבי רב:

אומרים שרבן התיר ונהרדעא העושים כשמואל רבן אומרים שמואל התיר: ורב שרי. בתמיה אלמא דבר שאיו מתכוין מותר סבירא ליה: מסוכריא דנוייתה. סתימת נקב גיגית שמוליחין השכר דרך הנקב וסותמין אותו בגדים: אסור להדוקה. משום סחיטה: מודה ר"ש כו'. אבל כאן יש שבקיאים בהטייה כדלקמן [ע"ב]: הלכה כרבי יהודה. באין מתכוין: כלה גברי. בלה המורחי אליבא דרב ואליבא דשמואל אלא רב ושמואל גופייהו: להד לישנא דאמרת דם מיפהד פהיד. והאיסור משום פתח הוא: מקלקל הוא אצל הפתח. ובמקלקל מודה רבי יהודה: מקלקל בחבורה הוא. ורב סבר לה כרבי יהודה אף במקלקל בחבורה לקולא דקא פטר בה רבי יהודה: שלא הגיע זמנה לראות. במסכת נדה זה. ז אמר אימתי הגיע זמנה לראות משיגיעו ימי הנעורים: נותנין לה ארבעה לילות. שכל דמים שתראה בהן מחמת תשמיש מחזקינן להו בדם בתולים: עד שתחיה המכה. כל זמן שאינה משמשת בלא דם לא חיתה המכה: הגיע זמנה לראות. ולא ראתה: לילה הראשון. אפילו לבעילות הרבה:

לכה כר' במקלקל משום דטעם שניהם דפטורין בשאר מלאכות שבת הוי משום שמואל: דבעינן מלאכת מחשבת אבל שאינו מתכוין כלל למלאכה לא משום ינהרדעא דבעינן מלאכת מחשבת מיפטר דהא בשאר מקומות נמי מיפטר אין יברי רבן מתכוין כגון גבי כלאים דמוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא

או הלכה כר"ש 🌣 (איתמר) בבי רב אמרי רב שרי ושמואל אסר בנהרדעא אמרי רב אסר ושמואל שרי אמר רב נחמן בר יצחק וסימניך אלו מקילין לעצמן ואלו מקילין לעצמן ורב שרי יוהאמר רב שימי בר חזקיה משמיה דרב אהאי מסוכריא דנזייתא אסור להדוקה ביומא מבא בההוא אפילו ר"ש מודה דאביי ורבא ולא בפסיק רישיה ולא במרי תרוייהו ימות והא אמר רב חייא בר אשי אמר רב הלכה כרבי יהודה ורב חגן בר אמי אמר שמואל הלכה כרבי שמעון ורב חייא בר אבין מתני לה בלא גברי רב אמר הלכה כר' יהודה ושמואל אמר הלכה כרבי שמעון לעולם רב כרבי יהודה סבירא ליה להך לישנא דאמר דם מיפקד פקיד מקלקל הוא אצל הפתח להך לישנא דאמר דם חבורי מיחבר מקלקל בחבורה הוא מתיב רב חסדא יתינוקת שלא הגיע זמנה לראות ונשאת ב"ש אומרים נותנין לה ארבעה לילות וב"ה אומרים בעד שתחיה המכה הגיע זמנה לראות ונשאת בש"א נותנין לה לילה הראשון ובית הלל אומרים עד מוצאי שבת יארבעה לילות

מיר חופף ומפספס כו' (מיר דף מג.)
הילכך במבורה נמי שרי:
האר מסוכרייתא דנזייתא אסור
דהרונה בו' מירש בתונוכה

יתכוין כו' (כלאים פ"ט מ"ה) ותנן נמי

להדוקה בו'. פירש נקונטרם וכן ר״ח ובערוךף בחד לישנא וכן בסדר תנאים ואמוראים דאסור משום סחיטה וקשה לר"ת דהא סחיטה משום ליבון ולא שייכא בשאר משקים דכל דבר המלכלך את בולעו כגון יין ושכר ושמן לא שייך ליבון בסחיטתו אלא דוקא במים וראיה לדבר מדלא גזרינן בהו שמא יסחוט כמו גבי מים כדאמרינן באלו קשרים (שבת דף קיג:) היה מהלך בשבת ופגע באמת המים כו׳ היכי ליעביד לינחות במיא אתי לידי סחיטה ותניא נמי בפרק חבית (שם דף קמו: ושם) ומסתפג באלונטית ולא יביאה בידו ומפרש בגמ' דאתי לידי סחיטה ובפ"ב דבילה (דף יח. ושם) אומר דלכ"ע אין מטבילין את הכלים ומפרש בגמרא גזירה משום סחיטה ואילו בפרק תולין (שבת דף קלט:) תנן מסננין את היין בסודרין אלמא לגבי יין לא גזרינן משום סחיטה ובריש המביא (ביצה דף ל.) נמי קאמר ליפרום סודרא עליה ולא קאמר אתי

ל) ע" בערוך ערך סבר ה" דפירט אם דאסור משום סחיטה דניחא ליה שיווב היין במוך הכד ע"ש ומשמע דאסור משום מפרק ול"ע.

מאי לידי סחיטה והיינו משום דלא שייך מאי ליבון אלא גבי מים והא דאמרינן בפרק מפנין (שבח דף קכח:) אם הימה לריכה שמן חבירתה מביאה לה בשערה ופריך והא אמי לידי סחיטה ומשני אין סחיטה בשער משמע דשייך סחיטה בשמן וכן בפ' נוטל (שם דף קמג.) ספוג אם יש לו בית אחיזה מקנחין בו ואם לאו אין מקנחין בו משום דאתי לידי סחיטת שמן הנבלע בו ההיא סחיטה אור״ת דהויא משום מפרק ואסורה כמו סחיטת זימים וענבים והכא אומר ר"ח דליכא למימר דאסור משום מפרק כיון שהנסחט הולך לאיבוד 10 אע"ג דהוי פסיק רישיה וכן פירש בערוך דכל פסיק רישיה דלה ניחה ליה שרי ועיקר ראייתו מפרק כל התדיר (זכחים דף 16: ושם) הליבה דר"ש מולפין יין על גבי החישים הע"ג דפסיק רישיה הוא דודאי מכבה הוא כיון דלא ניחא ליה בהאי כיבוי שרי ועוד מייתי ראיה מלולב הגזול (סוכה דף לג: ושם) דקאמר ר״א בר״ש ממעטים ענבים בי"ע פי׳ ענבי הדם ופריך והא מתקן מנא ומוקים לה במתכוון לאכילה סבר לה כאבוה ופריך והא מודה ר"ש בפסיק רישיה כו׳ ומשני לא לריכא דאית ליה הושענא אחריתי אלמא כיון דלא ניחא ליה ולא חייש בהאי תיקון שרי אע"ג דפסיק רישיה הוא ונראה לר"י דלא קשה מידי דאיכא למימר דאסור לסחוט בשאר משקה משום ליבון כמו במים ומ"מ לא חיישינן בהו שמא יסחוט כיון שהטעם והריח נשארים בבגדים ומעט היה נהנה בסחיטתו ומלינן למימר נמי דאסור משום מפרק ואף ע"ג דהוי פסיק רישיה דלא ניחא ליה אסור לכתחילה לר"ש כמו במלאכה שאינה לריכה לגופה וראיות הערוך אינן ראיות דההיא דמתיר ר"ש לזלף יין על גבי האישים איכא למימר דמצוה שאני וכן ההיא דאית ליה הושענא אחריתי איכא למימר דשרי משום מצוה א"נ הכי פי" והא פסיק רישיה הוא דאית ליה הושענא אחריתי והואיל וכן שרי לר"ש דשמא לא יצטרך לה ונמצא שלא תיקן כלי והלכך לאו פסיק רישיה הוא אבל לר"י אסור דשמא יצטרך לה ואגלאי מילחא דכלי עבד ועל פי׳ הערוך קשה דחנן בפרק שמונה שרצים (שבת דף קז.) המפים מורסא בשבת אם לעשות לה פה חייב ואם להוליא ממנה ליחה פטור ודוקא משום לערא פטור ומותר אבל אי לאו משום לערא היה אסור אע"ג דלא ניחא ליה בפה כלל דאי ניחא ליה מן הפה כי לא מחסוין נמי חייב וכן מחט של יד ליטול בה את הקוץ דשרי משום צערא אבל אי לאו הכי אסור אע"ג דלא ניחא ליה כלל אבל קצח קשה אי פסיק רישיה דלא ניחא ליה אסור אמאי קאמר רב בפרק חבית (שם קמה.) כבשים שסחטן לגופן פטור ומותר הואיל וא"ל למים היולאין והשתא אע"ג דא"ל היה להיות אסור ואור"י דמלינן למימר דדוקא כבשים שרי דהוי הנסחט מהם כמו אוכלא דאיפרת ואין שם משקה עליו כדאמרינן דאפי׳ למימיהם פטור אבל אסור ועוד י"ל דכל דבר שאדם עושה במזיד לא שייך למימר שמא יסחוט דסברא הוא כיון דלדעת כן הוא עושה ולהכי גבי מסנכין את היין לא חיישיגן שמא יסחוט ואתיא שפיר האי דנדה מערמת וטובלת בבגדיה (בינה דף יח.) וכן בפ"ח דיומא (דף טו:) ההולך להקביל פני רבו עובר עד לוארו במים ולא גזרינן שמא יסחוט לפי שלדעת כן הוא עושה יועוד איכא למימר התם דמלוה שאני ובערוך פירש לשון אחר מסוכרייא דנזייתא סתימת גיגית של שכר אסור להדוקה דשמא תבטל הסתימה אצל הגיגית ויעשה כלי בשבת ואין נראה לר"י דהיכי דמי דאם בדעתו לבטל שם בשעת הנחה מאי פסיק רישיה שייך כאן מיד הוא עושה כלי דמתכוין לעשותו ואם אין בדעתו לבטלה שם א"כ לא הוי פסיק רישיה שיעשנה כלי וי"ל בדוחק שהוא מתכוין לבטלה ואינו מתכוין לעשות כלי ושייך ביה פסיק רישיה הואיל ואינו מתכוין לגמרי לעשות כליא: לעוףם רב בר"י ם"ל בו'. לשמואל נמי איכא לשנויי לעולם כר"ש ס"ל להך לישנא דאמר דם מיפקד פקיד לפתח הוא לריך ולהך לישנא דאמר חבורי מחבר לדם הוא לריך: ש' באר דאי דא בעיל מצי בעיל. דלמאי נקט עד מוצאי שבת אי לאו דאתא לאשמועינן דמצי בעיל בשבת אע"ג דמשיר בתולים דליכא למימר דנהט עד מוצ"ש לאשמועי דבעינן רצופיו דהא לא בעינן שיהו רצופין כדתניא בפרק בתרא דנדה (דף סד: ושם) מעשה ונתן לה ד' לילות מתוך י"ב חדש והכי פי' נותנין לה ד' לילות עד מול"ש שיבעול בכל לילה וישיר מקלת בחולים עד מול"ש ואשמועינן דשרי להשיר בחולים בשבת ומשכי לא לבר משבת ומולאי שבת נקט לאשמועינן דבעינן רלופים והוה מלי למיפרך מברייתא דפרק בתרא דנדה דמוכח דאפי' מפוזרין אלא דפריך ליה מגופה דברייתא והא עד מולאי שבת ארבעה לילות קתני וא"ת מעיקרא דמשני לבר משבת מה עלה בדעתו והא קתני בהדיא ד' לילות וי"ל דהוה ס"ד דהכי פירושו נותנין לה עד מולאי שבת לבר משבת שהן בין הכל ד' לילות ואיהו פריך דמשמע דבעיל ד׳ לילות ומשני כשבעל וקמ"ל כמו שמפרש בתר הכי אע"ג דהוי פירצה דחוקה דהא אי חזיא תלינן בדם בתולין אפ"ה שרי:

מאי